

آبومعالي : مدير ايجون
سنه لکي (۴۰۰) آلتی آیلنی
(۲۲۵) ممالک اجنبیه ایچون
سنه لکي (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدر .

نسخه سی ۷,۵ غروشدر .
سنه لکي ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاندنم

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولتور . درج ایدله بن
یازیلر اعاده اولتماز .

والله یهدی من یشاءالی صراط مستقیم

کتابخانه

۱۳۳۰

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد ماکف

آدره سی تبدیلینده آریجه
غروش کوندر لیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرسلرینک
فرانسزجه یازلسی رجا اولتور .

پاره کوندرلدنکی زمان
داثر اولدینی بیلدیرسی
رجا اولتور

اتبعون اهدکم سنیل الرشاد

ایتسین؟ برقادین عقیف، وظیفه شناس، حقوق پرور، بر ارککک تحت نکاحنده بولونمقله کندیسینی مسعود عد ایدر، ولوکه او ارککک باشقه زوجه لرئ ده بولونسون.

مسلمان خانملری هیچ بر وقت مشروع معامله یی کندی عزت نفسلرینه قارش بر تجاوز تلقی ایتمزلر، واقعا بعض خانملر زوجلرینک تکرار تأهل ایتمه لرندن متأثر اولایلرلر. فقط بو براعتیاد مسئله سیدر، زوجلرینه اولان محبت و مربوطیلرینک شایان تقدیر کوریلن بر تظاهریدر. یوقسه عزت نفسلرینک رنجیده ایدیلش اولماسی ذهابندن منبعث دکلدر.

یا اولیه بر طاقم ارککلر بولونیورکه بولنر ظاهرأ بر زوجه ایله قناعت ایتدکاری حالدیه بوزواللی قادینلرک حقوقه اصلارعات ایتمیورلر. بوتون زمانلرینی اکلنجه محللرندیه، بر قسم عفتسز قادینلرک فحش آلود حیره لرندیه امرار ایدوب طورییورلر. ایشته برقادینک عزت نفسی جریحه دار ایددجک شی آنجاق بوکی غیر مشروع، سفیهانه حرکتلردر. آوروپا قادینلری بر ارککک ایکی زوجه یه مالکیتنی مدینته، حقوق نسوانه منافی کورییورلرده زوجلرینک «مدرس» دینلن آلوده دامن قادینلر ایله پیدای مناسبته بولونمالرندیه بر محذور کورمیورلر. نه ضریب حالت روحیه درکه مشروع، تزییه بر معامله تعیب اولنیورده غیر مشروع، نراهنه منافی بر حرکت بر نظر لاقیدی ایله کورولیور، بو خصوصیه مسامحه تجویز ایدیلدیور.

عمر نصرعی

حقوق عائله قانونی

لایحه سی مقننه شرعیه انجمنکک مضبوطی

شرعیه انجمنی رئیس: بروسه مبعوثی مصطفی فهی، مضبطه محرری قره حصار صاحب مبعوثی محمد کامل، کاتب آیدین مبعوثی محمد اسمد، اعضا قسطمون مبعوثی ولد چلبی، قازی عینتاب مبعوثی شاهین، اورفه مبعوثی شیخ صفوت، قونیه مبعوثی مصطفی فیضی، قونیه مبعوثی مصطفی، موش مبعوثی الیاس سامی، قونیه مبعوثی نعیم حازم، قسطمون مبعوثی حسن فهی...

عدلیه و کائندن مورد حقوق عائله قانونی لایحه سیله عدلیه انجمنکک اولبایدکی تدقیقات و مطالعاتی محتوی بولنان مضبوطی هیئت عمومییه قرار یله انجمنمزه حواله بیورمقله عدلیه وکیل سیدبک اقدینک حضور یله مذاکره و تدقیق ایدلدی. هیئت اجتماعیه نک مابه القوامی واک مهم بر استناد کاهی اولان عائله نک مناسکات و مفارقات کبی الکی حیاتی احکامکک شکل قانونیده بر مجله ده تثبیت وکالت عانده سی طرفندن سرد و بیان ایدیلن اسبابه منفی درجه وجودیه بولندیغندن اساس اعتبار یله شایان قبول کورلمشدر.

اولمقدمه در، بونلرک ایام حیاتی زهر آلود بر معیشتک مششوم تأثیر یله محو اولوب کیتمکده در؛ بونلرک اجتماعی حیاتلرندیه اصلا بر مسعودیت لمه سی منجلی اولما مقده در.

بالعکس یه بر جوق عائله لرک شتون حیاتیه لرینه مطلع بولونمقدمه زکه بونلر بر جوق نفوسدن متشکل اولدقلری حالدیه مجرد آلدقلری حسن تربیه سایه سنده پک نمزج، مسعود بر حالدیه یاشیورلر؛ بونلردن هر بری کندی سعادتنی دیکر لرینک سعادتیه هم آهنگ کورییور، بونلردن هر هانکی بری بر آرزو راحتسز بولونسه دیکر لری یینلرندن وورلمشجه سنه بر تأثر ایچنده قالیورلر. بناء علیه تعدد زوجات اصولی علیهنده بولونمقدن ایسه افراد ملنک کوزل بر تهذیبه، مکمل بر تربیه به نائلیتنی تأمینه چالیشمق ده موافق اولمازمی؟

۳ - تعدد زوجات اصولی احکام شرعیه مزه رعایت ایدلمک شرط یله زوجه نک حقوقنی اصلا اخلال ایتمز. شریعت حالدیه من زوج ایله زوجه دن هر بری بر قسم وظائف ایله مکلف طومش، مقابلنده ده هر برینه بر طاقم حقوق بخش ایتمشدر. برقادین نه قدر وظائف ایله مکلف ایسه اونستنده ده حقوقه نائلدر. نته کیم فرقان مینده: (ولهن مثل الذی علمین بالمعروف) بویورلمشدر.

تعدد زوجلری اولان بر ارکک بوقادینلردن هر بری ایچون حاللریله متناسب، مستقل بر مسکن تدارکته، بونلرک یانلرندیه بالمناوبه بیتوته، هر بری حقنده عینی درجه ده اظهار تمایله بورجیلدر. عهدیه سنه توجه ایدن بوکی وظیفه لری حسن ایفا ایتمه یین بر زوج، زوجه سنک طلبیه محکمه یه جلب اولونارقی بو وظیفه لری ایفایه جبر اولونور. بوکی وظائفه رعایت ایدیه میجک کیمسه لر حقنده ایسه تعدد زوجاته ذاتاً مساع یوقدر.

علیه الصلاة والسلام افندیمز: (من کانت له زوجتان فال الی احدهما فی القسم جاء یوم القیمه واحد شقیه مائل) بویورمشدر که «ایکی زوجه سی اولان بر کیمسه قسم (۱) خصوصسنده بونلردن برینه ده زیاده میل ایدرسه قیامت کونی بدنک بر طرفی چاریق اولارقی حشر اولونور» مألنده در.

والحاصل بر ارکک که زوجه لرینک نفقه لرینی تأمینیه، بونلرک تمایلات نسوانیه لرینی تعلیمیه وسائر حقوق زوجیتی ایفایه قادر اولور؛ آرتق بویله بر ارککک تحت نکاحنده بولونان برقادینک حقوقی، مجرد دیکر زوجه لرک موجودیتدن طولانی نه دن مختل اولسون؟ بلکه شرائطی حائر اولان بر ارککک یالکیز برقادینله اکتفایه اجبار ایدیله سی - مقتضای فطرته مخالف، ضرورت و صلاحته منافی اولدیغندن - جوق کره ارککک حقوقنی اخلال ایدر.

۴ - تعدد زوجات اصولی نه دن قادینک عزت نفسی رنجیده

انجمنز لایحه قانونیه اوزرنده کی تدقیقاتی ایکی مهم عمده به توفیقاً اجرا ایشدر : آنردن برسی شریعت اسلامی مزه درجه توافقی ، دیگری ده خلقک و طائله نك مصالح و احتیاجاتی صورت لطمیندر . حقیقته ایسه بو عمده لر ایکی دکل ، بردر ؛ مهم دکل ، اهمدر . اوده لایحه نك احکام اسلامی مزه موافقتدن عبارتدر . لسان علمیه سیله «مصلح» نص شارعیه تحکیم بوورلمش اولدیغندن بوکامستند بولنان احکام فرعیه ده اراده شارعیه استناد ایتکده ، و (فان تنازعتم فی شیء فردوه الی الله والرسول) حقیقی کالیله تجلی ایله مکده در .

یکی جمهوریتیزک دینی ، خلق حکومتک ال متکامل شکافی تبلیغ ایدن دین اسلام اولدیغنه و احکام شرعیه نك اجرا و تنفیذی مجلسمزک وظائف عالیسی جمله سندن بولدیغنه کوره ده حقوق طائله کبی احکام اصلیه سی حل و حرمته تعلق ایدن بر قانونک ترتیب و تدقیقنده بو عمده طالیه نك استهداف ایدلسی ضروری ایدی .

اساساً لایحه قانونیه ده بو صورتله احضار ایدلمش اولوب احتیاجات حاضر مزه کالیله و بوتون شمول و وسعتیه تأمین ایده بیلمک ایچون احکام منصوصه و سادات حنفیه نك اقوال مفسره سی اساس اتخاذا ایدیلرک و مذاهب سائر اطالم ائمه سندن احتیاجات حاضر مزه مؤمن بولنان هر هانکی بر مجتهدک اجتهادی ترجیح اوله رق لایحه به درج ایدلمشدر که حقیقته سزاوار تقدیردر .

ماخذ اصلیه سی نصوص قاطعه دن عبارت اولان احکام شرعییه یی مجتهدین کرام حضراتی استنباط ایدرکن - نصوصک عمومیت و خصوصیت افاده سی ، ندب و وجوبه احتمالی کبی - بر طاقم اسباب ضروریه دو لایسیله اختلاف ایشلردر که مراد شارعی تعیینه مصروف اولان بو اختلاف ملت اسلامیه ایچون محض رحمت اولمش و بولایحه نك تنظیم و تدقیقنده اورحمت و اسعه دن استفاده ایدلمشدر .

عباسیلر دورنده شرقده ترکستانه ، هندستانه و غربده آوروپانک وسطنه قدر توسع ایدن حدود جسیمه داخلنده جریان ایدن حادثات مهمه مجتهدین کرام ایچون بر زمین اجتهاد اولمش و مختلف عرف و طادترک وضعیت شرعیله تدقیق ایدلمشدر . بو صورتله ده حدود علمیه سی توسع ایدن اسلام حقوقی ، قرون متعاقبه ده یتیشان و کره ارضک اقطار مدنیسه نه منسوب بولنان فقهای اسلامی نك بالخاصه تفریح مسائل جهتیله انضمام ایدن مساعی علمیه لر سی سایه سنده آرتق مستعد اولدیغنی کالی بولمشدر . بو کون حقوق اسلامی مزه موضوعی داخلنده احتیاجات مدنیه مزه استلزام ایتدیگی هر هانکی بر حکمی بولمقده کوچک چکیلمز . تاریخ مدنیت و تاریخ علم حقوق تدقیق ایدلدکده کوریلور که ملتلر طریق ترقیده بر طاقم حیاتی قانونله تابع اولمشلردر که بز آنلری «مصلح» تعیر علمیه سیله افاده ایده رز . فقط او ملتلر هیچ بر زمان

خواص مجزله لر ی بولان تمایلات دینی و تعاملات ملیه لر یی اهام ایش دکلردر . مختلف تشبیلر نتیجه سنده الیوم غرب حقوقک و اصل اولدیغنی شکل اخیره یه یه روماً مدنیقی مؤثردر . مصر ، چین ، ژاپون ، برهن حقوقلریله شریعت اسرائیلیه دن هر بری برر سیر تاریخی تعقیب ایده گلشدر . بو وجهه بالعموم ملل و شرایع نظرنده مرعی اولان نکاح کبی بر امر مهم و مدنیله هر ملت ایجابات دینی و مقتضیات ملیه سه توفیق حرکت ایدرکن کرک حکومتک لایحه یی تنظیمده و کرک شرعیه انجمنکزک تدقیقنده حقوق اسلامی خارجنده بر طریق تعقیب ایدلسی ، کیسه طرفندن تجویز ایدیله مزدی ، همده انجمن وظیفه اصلیه سندن عدول ایش بولنوردی .

من القدییم فقهمز ، فقهایمرا اشراف و کباردن زیاده خلقه استناد ایده کلدیکی و حقوق رجالدن زیاده حقوق نسوانی محافظه ایدلیدیکی تاریخ فقهای قطعی شهاداتی ایله مؤید بر حقیقت اولدیغنی جهته اون اوچ عصری متجاوز بر زماندنبری امت اسلامی نك ال آتشین ذکالری نك مقدس غایرله چالیشدیغنی بر مؤسسه حقوقیه مزه اهامی حقوق مدنیه مزمانه غافلانه برجرأ تدر . بناء علیه خاصه مزه سی حل و حرمته طاند خصوصانده خلقه اعتماد بخش ایتکدن عبارت اولان بویله مهم بر قانون حقتنده بلا موجب خلقده شبه و تردد او یاندیر مق موافق دکلدر . بوکا مبنیدر که غیر مسلملره طاند اولوب کندی دینی اساسلرینه کوره و غیر مسلم ارباب اختصاصه مراجعتله وضع ایدلیدیکی عدلیه و کالتنک مضبوطه سنده افاده ایدیلن احکام مخصوصه یی انجمنمز ، اولباده کی مساعده شرعییه مبنی عیناً قبول ایشدر .

خلاصه ، بوجه معروض اساسلر دائره سنده لایحه قانونیه یی تدقیق ایدن انجمن آنک فصول و موادی حقتنده کی نقساط نظر یغیده بوجه آتی هیئت جلیله به عرض ایدر :

نظام ، اهلیت مطلوبیه حائز اولان و موانع شرعیه دن عاری بولان طرفینک متقابل حقوق و وظائف ایله بالرضا یکدیگر یله ارتباط و انتفاعلری نك حلنی افاده ایدن بر عقددن عبارت اولسنه و بو عقدک محضر شهودده تسمیه مهر و ایجاب و قبول ایله منعقد بولنسنه نظراً لایحه نك احتوا ایتدیگی ابواب و فصولک حقیقته مقصده کافی و علمی اساسانه توفیقاً تنظیم ایدلمش اولدیغنی آکلاشیلیر .

نکاح و ازدواجدن غایه : زوج و زوجه قوای نفسیه و احوال روحیه لر یی یکدیگر یله توسیع سایه سنده هم نسلی و همده جمعیق تری و اقراضدن قورتار مقدر . نکاح ، ارتباط شخصی یی غایتله تریه و مرغوب بر صورتده تأمین ایتدیگندن نسلك و جمعیتک تأمین بقای آتیچق اونکله ممکن اولور . بوسایه ده زوج ، زوجه یکدیگر یی نك مربوطیت قلبیه سندن ورای و تدبیرندن صورت دائمه ده مستفید اولور و بویله جه زوج ، زوجه

حضرتلینک اجتہاد لری حیات اجتماعیہ مزہ دہا موافق بولندیفندن
(۴) نجی مادہ بوضورتہ عیناً قبول ایدلشسدر . تام اون سکنز و تام
اون یدی یاشندہ بولنان ارکک وقیز چوجقلرنده حسن تناسل انکشاف
ایتمہ بیلہ آرتق شرعاً و سناً بالغ عد اولنورلر ، ولینک ولایتندن مستغنی
بولنورلر . (الایم احق بنفسها من ابیها) حدیث شریفی موجبہ قیزده
بوسندہ اہلیت کاملہ بی حائر اولمقلہ دوغریدن دوضری بہ کنندی مقدراتی
کندیسی تعیین ایدہ بیلیمک قدرتی حائر اولور . ولینک ، قیزک غیابندہ
یابدینی عقد بیلہ آنک موافقتہ معلق بولنور . یالکیز ازدواجہ طالب
اولانلرک عرفاً و لیسہ مراجعت لری امر نکاحہ قیزک متقلاً حرکت
ایدہ زک وقاحتہ ، حیا سزلغہ نسبت اولنماسی ایچوندر .

بومبدأ ایلہ منہای بلوغ آرسندہ ہرہانکی برسندہ بولنانلرک
اہلیت لری ایسہ بالغ اولدقلرنی اخبار ایتلری و بنہ لرنک افادہ لرنی
تصدیق ایدہ جک درجہ دہ قوتی بولنسی اساسہ مستندر . یالکیز
بویاشندہ کی بر قیزک بالغہ اولدقنی اختیار ایتسی امام محمدہ کورہ اہلیت
ازدواج ایچون کافی ایسہدہ اہلیت عقد ایچون کافی دکدر . بونک
ایچون امام محمد ولینک اذنی لاحق اولسی رأیندہدر . بو اساسلرہ
کورہ تکلیف ایدیل (۶۹۵) نجی مادہ لردہ قبول ایدلدی .

ایمدی بلوغ کی محیطہ ، شرائط اجتماعیہ و برکنجک بنہ سنک
قوت وضعفہ کورہ تبدل ایدن برمسئلہ فقہای عظام حضرانک
مبدأ و منہا تعیین ایتلری تبدلات معروضہ دن دولابی پک چوق محاسبن
وفوائدی جامعدر . عربستان کی بلاد حارہ ایلہ سیریا کی بلاد باردہ نک ،
سکرہ معاشرت مدنیہ و بدویہ نک انسانلر اوزرندہ کی تأثیراتی غیر منکردر .
بناء علیہ بر محیطہ اہلیت ازدواج مسئلہ سی قاعدہ عمومیہ حالندہ
تثبیت ایدلمک ایستہ نیلد کہہ مبدأ اہلیت خصوصندہ مرحالہ او محیطی
و شرائط حیاتیہ بی نظر دقتہ آلق ضروریدر . مملکت مزده ایسہ اون بش
یاشندن آشانی برسندہ بولنان ارکک وقیز لردہ حسن تناسل انکشافی
نادرالوقوعدر . بویلہ مبدأ و منہا ایلہ معین احکام موسعدہ کرڈارضک
اقطار مختلفہ سندہ منتشر بولنان اسلام ہیئات اجتماعیہ سندن ہربری
کندی محیطک ایجاباتہ موافق ایدن برحدی مبدأ بلوغ اولہرق قبول
ایلہ شریعت اسلامیہ نک رحمت واسعہ سندن استفادہ ایتسی مشروع
بر حرکت اولور . بوکا بناء انجمنکیز مبدأ اہلیت اولمق اوزرہ ارکک
قیز ایچون تام اون بش یاشی قبول ایتش وعدلیہ انجمنی دہ بوبابدہ
حقیقہ اصابت ایلہ مشدر .

آنحقی محیط مزده برطاقم ضرورات اجتماعیہ واردر کہ آنلری دہ
نظر دقتہ آلق ضروریدر . شویلہ کہ : کویلد . و شہر لہ و بالخاصہ حرب
ومہاجرت کی مصیبتلر و سفالتلر نتیجہ سندہ ارکک و یاقیز چوجنی بولنان
بربابا ، اقربا و تعلقانندن و یاخود خارجدن ہرہانکی یتیم و بیگس بر

ایلہ . . زوجہ دہ زوج ایلہ تکمل ایتش بولنورہ استعید باللہ (ہن لباس
لکم واتم لباس لہن) نکاح ، فضائل انسانیہ نک انکشافہ ، تناسلہ ،
معیشندہ وسعت و تساہلہ خادم اولدیفندن اک کوزل ہیئت اجتماعیہ ،
آنک تأسیس ایتدیکی عائلہ لردن شکل ایدر .

نکاحہ عائداولان تعریفک برنجی فقرہ سندہ « اہلیت نکاح » مسئلہ سی
کورولمکدہدر . فقط نکاحہ تقدیماً اجرا قلدن « نشانالامق » عادی
واردر کہ لایحہ نک برنجی فصلنی تشکیل ایتمکدہدر . نشانالامقلہ وعد
ازدواج ، مستقبل عائلیہ نامزد اولمق دیمکدر کہ شرعاً نہ معنای نکاحہ
موضوع و نہ دہ قصد و ارادہ یہ مقرون اولیان بو نوع وعد مجردلر
ہیچ بر کونا مجوریت حقوقیہ بی استلزام ایتز [مادہ : ۱] یالکیز
مہرہ محسوب و یا ہدیہ اولہرق و یاخود بویکی نام ایلہ اولیوبدہ عرف
وطادت بلدہ ایجاباتہ کورہ طرفین آرسندہ تعاطی ایدیلن بعض شیر
وارسہ بونلرک وضعیت حقوقیہ لری تعیین ایدلمک ضروری بولندیفندن
عدلیہ انجمنک علاوہ سیلہ برابر بونلرہ عائدا حکامی احتوا ایدن (۲) نجی
مادہ عیناً قبول ایدلدی .

اہلیت نظام . . نکاحہ طرفینک عقل و بلوغ جہتیلہ حائر اہلیت
اولملری شرطدر . نصل کہ اہلیت ، عقل و بلوغ ایلہ تحقق ایتدیکندن
ولایتکدہ ایکی شرط مہمیدر . بلوغ : حقیقہ و یا حکماً بلوغ اولوب
حقیقہ بلوغ ، ذکورہ احتلام ، اناندہ حیض کی آثار تناسلک ظہوریلہ
تعیین ایدر . حکماً بلوغ ایسہ سناً بلوغدر و حقیقی بلوغک خلفی در .
بلوغ ایچون شریعت اسلامیہ محیطہ ، بنہ نک قوت وضعفہ نظرآ بر
مبدأ ، رده منہا تعیین ایتشدر . مبدأ سن بلوغ ، ارککلرک اون ایکی ،
قیزلرک طقوز یاشنی امام ایتدک لری سندر . یعنی بعض محیطہ شرائط
حیاتیہ نک دہ تأثیریلہ قوتی بنہ لرک بویاشندہ بالغ و یا حائض اولہ بیلیمیدر . مبدأ
سن بلوغی بوضورتہ تعیین بین الائمہ متفق بولندینی ایچون حکومتک تکلیف
ایتدیکی (۷) نجی مادہ اوکا کورہ ترتیب ایدلشسدر . آرتق بوسنلردن آشانی
بولنان صغیر و صغیرہ نک نہ حکام و نہ دہ ولیری طرفندن نکاح لرنہ
مساعدہ ایدلیور و بوبابدہ ائمہ متبوعیندن ابن شہرہ و ابوبکر اصم
حضرانک اجتہادی قبول ایدلیور .

سناً بلوغ ایسہ ارکک و یاقیزک اہلیت عقد و ازدواجی بالذات حائر
اولدقلری یاشی ادراک ایدرک حکماً بالغ عد اولملریدر . بویاش منہای
سن بلوغ اولدیفندن بوچاغہ کلوبدہ کنندیسندہ آثار تناسل کورولہ بن
برکنج بیلہ حکماً بالغ عد اولنور .

بوضورتہ اہلیت عقد و ازدواجی حائر اولہ بیلیمک ایچون امام
اعظم حضرتلری ارککلرک اون سکنز وقیزلرک اون یدی یاشلرنی امام
ایتلری اجتہادندہ بولنشددر . بوندن آشانی اون بش و یوقاری یکرمی
ایکی ، یکرمی یشن یاشلرنی قبول ایدنلردہ بولمقلہ برابر ابوحنیفہ

چونجی خانه سنه و تحت حمایه سنه آلفی دوشونور . فقط بونلرک کونک برنده تائله ایچون موجب حجاب و خجالت اوله جق بر یارامازلقده بولنه بیلملری اندیشه سیله اولانک نکاح ایتمک ایستر . بو بر ضرورتدر . صوکره بویله بر حالک وقوعی اوزرینه برچو جوقده اولدیهسه اوبی کناهک استقبالی تامل ایلمک ایجاب ایدر . بوده ایکنجی بر ضرورتدر . ثالثاً : خسته و یا اختیار بر پدر ، وفاتی حالنده حمایه وصیانتدن محروم قلاجق اولان قیزینک وضعیت مستقبلسنی حال حیاتنده تعیین ایتمک و خیرلی کوردیکی برعائله ایله تأسیس مصاهرت ایلمک ایستر . ایشته بونلرله امثالی ضرورتلره و بو نکاحلردن هیچ بریسنده فی الحال زفاف قصر و امکانی بولنماسینه منی بویله مستثنا وضعیتلر قارشیدسنده ولایت خاصه بی حجر و تعطیل ایتمکی موافق بولیان انجمنمز ضرورتلرک استثنائی وضعیتلریخده افاده ایتمک اوزره (۷) نجی ماده بی (اون بش یاشنی اتمام ایتمه مش اولان صغیر و صغیره نک ضرورت اولدقجه هیچ بر کیمسه طرفدن تزویجیه مساعده ایدیله مز) صورتنده تقید و تعدیل ایتمشدر .

عرض اولدینی اوزره عاقیدینک عقل و بلوغ جهتیله حائر اهلیت بولنلری شرط اولدینی ایچون بر ضرورته منی اولدقجه مجنون ایله مجنونلرک نکاحلری تجویز ایدله مشدر . [ماده : ۹]

ولینک مکلف اولماسنه وصی ، مجنون ، معتوهت نفی ولایتلرینه دائر بولنان (۱۱) نجی ماده نک سبب وضعی ده بودر .

نکاحده ولایت دائر اولان (۱۰) نجی ماده یه کلنجه : وکالتک تکلیفی و جهله ولایتک « بنفسه عصبیات » . عابد اولسی اساسی قبول ایدلدی . (الانکاح الی العصبیات) حدیث شریفی موجبجه ولایت ، بلا تفریق و بلا استثنا ولایت ارث ترتیبی اوزره عصبانه عانددر . و بنفسه عصبه ، خاطر و مخطوبه دن ، بیسینه کندی آره سینده قادین حیولت ایتمه یمن - بابا ، بویوک بابا - ارکک اولسنه نظراً ولایت تزویجک بویله ارککلره ویرلمسی و عصبه بولندقجه والده کی ذوی الارحامه کچیلیمه منی ، هم بوبابده کی نصوص واجماعه و هم ده قادینک عواقب اموری ادرا کده ارکک درجه سنده بولنماسینه منی مصلحته موافق بولمشدر . آغوش شفقتنده بیوتدیک قیزینک ال بویوک مروتنی کوره جکی صیره ده « آناه نک رأی و رضاسنه مراجعت ایدلیه رک عمجه زاده لره قدر حق رأی ویرلمسی حسیاته خوش کلیه بیلیر . نصلکه عدلیه انجمنی اعضای کرامنک اکثرتی طرفدن « عنفات ملیه مزه مطابق بر دستور اولسی ، تمسینه تکلیف ایدیلن شکلک سائق بویله مشفقانه برحس اولدینی تقدیر ایدلمکله برابر نه چاره که قیزینک مقدراتی کندی باشنه تعیین ایتمک ایستنه نیجه والده لرک غفلتلی ده مضر نتیجه لرله برابر کورلمشدر .

شونی ده هیئت جلیله یه عرض ایتمک ایستهرزکه : اهلیت نکاح خصوصنی علی وجه الصحه تأمین ایده جک نفوس قیوداتیدر . نفوسک

تسجیلی اصول حاضره سیله دوام ایده جک و بش ، آلتی یاشلرینه وارمدقجه چو جقلمز قید و تسجیل ایدلیه جک اولورسه آکا بنای معامله ایتمکدن تولدایده جک مشکلات و محاذیر تامل ایلمک ایجاب ایدر .

محرمات . — بوفصلده نکاحی ممنوع اولانلر تعداد ایدلمکده اولوب نکاح حقتنده کی تعریفک ایکنجی فقره سیله اشارت ایدلمشدی . بوفصلک احتوا ایتمدیکي مواد قانونیه مندرجاتی کاملاً نصوص و تقوله مستند بولندیغندن جمله سی عیناً قبول ایدلمشدر .

عقدک اعمدنی . — عقد نکاحک اجرا سنندن اول نکاحک صورت مخصوصه ده اعلانه دائر اولان (۳۳) نجی ماده نک تطبیقی کویلر مزده پک بویوک مشکلاتی موجب اولدینی کی شهرلر مزده پک چوق تائله لرجه ده خوش کورولمدیکی اشب و لایحه نک قرارنامه حالنده تطبیقی زماننده آکلاشیلدیغندن و شرعاً مطلوب اولان کیفیت ایسه حضور شهود ایله قید و تسجیل ایله حاصل اولدیغندن ماده مذکوره طی ایدلدی .

نهمه زوجه

محرمات فصلنده « درت زوجه سی بولنان کیمسه نک دیکر برقادین ایله ازدواجی ممنوعدر ، صورتنده بولنان (۱۴) نجی ماده تعدد زوجه ده جوازی افاده ایتمکده ، بو ایسه پک چوق مناقشاته زمین اتخاذ ایدلمکده بولندیغندن شریعت اسلامیه نظرنده کی موقع حقیقیسنی عرض ایتمک ایستهرز .

تعدد زوجه دیناً واجب و مجبوری دکلددر . بلکه سفاحی [سوه استعمالی] منع ایتمک ایچون شرائط مشروع و محدودده داخلنده اولوق اوزره مساعده ایدلمشدر . تعدد شرعاً ملتزم اولیوب لدی الاحتیاج مآذون فیه بولندیغنی ایچون علم فقهده بو عنوان ایله فصل مخصوص یوقدر . یالکیز بعدالوقوع زوجات آره سنده عدل و مساواته کیفیت رطایق بیان ایچون (قسم) عنوانیه بر بحث وارددر . نصلکه (۱۴) نجی ماده ده تعدد زوجه نک ماهیت حقوقیه منی تعیین ایچون وضع ایدلمش دکلددر . محرماتدن بولنان بر فعلک ممنوعیتنی بیان ایتمک ضرورتی بولمیسیدی تعدد دن بجه بیله لزوم اولیه بیلیردی . شریعت اسلامیه ده اساس اعتباریه تعدد زوجه ملتزم اولیوب بلکه وحدت زوجه اصل اولدیغنه بوجه آتی نصوص شریفه شهادت ایتمکده در :

۱ - (فان خفتم ان لاتعدلوا فواحدة = ارککلرا آره لرنده عدالت ایتمک اوزره درده قدر قادین آله بیلیرسکنز . فقط عدالت ایدمه جک کیزه قناعت ایدرسه کز آرتق برقادین ایله اکتفا ایتمک ضرورتدر)

۲ - (ولن تستطیعوا ان تعدلوا بین النساء ولو حرصتم فلا تمیلوا کل المیل فتدروها کالمعاقه = زوجلر ا زوجلر آره سنده افامه عدالت نه قدر حرص و نه درجه مبالغه کار اولورسه کز اولیکیز ، صورت قطعیه دم

زوجیلہ برابر ازبلن بر کویلی قادینک شو تکلیفیلہ احداث ابتدکی وضعیته نه جواب ویریلہ جک؟ شرائط عدلی تأمین ایدیلہ جکنہ قانع بولنان برزوجک زوجہ سنک عقامق، یاخود وظیفہ زوجیق ایفایہ مانع ابدی بر قصورک قادیندہ تحدی اوزرینہ زوج نسلی انقطاعمی اوغرا تملی؟ یاخود احتیاجات طبیعیه سندن فراغت می مجبور اولمی؟ ایشته بولنرله امثالی برطاقم اجتماعی ضرورتلرہ مبنی تعددی اساس اعتباریلہ الزام ایتمیان شریعت اسلامیہ آکا مساعده ایتمشدرک بولنرک قوری بر عزت نفس ادعاسیلہ ازالہ ایدیلہ میه جکنی کل یوم حیات کو سترمکده درہ اوت قادینلق غیرتی قادینک اک یوکسک فضیلتیدر۔ حسدن، عزت نفسدن محرومیت، جنس حساس ایچون بویوک بر تقیصہ در۔ فقط حیات و ضرورتلرک ایراد ابتدکی شوسؤاللرہ ده جواب ویرمک ایجاب ایدر۔ بو ضرورتلر قارشیسندن اورتاقلہ یشانغہ راضی اولانلرہ قارشئ مساعده قیوسی قیامق موافقتیدر؟ نفوس ذکورک آزانی مقابلندہ ازدواج مسئلہ سنی کونا کون وسیلہ لرلہ تضییق ایدہ ایدہ یانی چو حقلی باکر قیزلر کورمک آیشان ضربک عاقبت فحیصہ سندن جناب حق مملکت و ملتیزی اسپرک سین۔

ضرب ملتیزی آرہ سندن نفوس مسئلہ سیلہ اک زیادہ مشغول اولان هیچ شہسز آلمانلردر۔ حرب عمومیدن اول آلمان نفوس عمر میسی نصفندن فضلہ تراید ایتمشدی۔ حرب عمومی بی متعاقب نفوس ضایعاتی تلافی ایچون المان متفکرلری تعدد زوجہ اساسی قبولدن باشقہ بر طریق اولمدیغنی اعلان و توصیه ایدیورلردی۔ بو کون فرانسہ ده ایچلرنده اعیان اعضالنی کبی یوکسک مقاملری اشتغال ایدن ذوات ده بولنلق اوزرہ بر قسم متفکرلرک تعددی توصیه و حرارتلہ مدافعہ ایتمک لری مطبوعانده کوریورز۔

نہد زوجیہ قارشئ قادینک مقوقی: بو باده اک زیادہ نظر دقتہ آک جق جهت تعدد زوجیہ منع ایتمک دکل، آندن اندیشہ ایدن قادینلرہ حقوق وافیہ وسلاح مدافعہ ویرمکدر۔ اونی ده فقہمز تأمین ایتمش و زوجک تعددہ مآذون اولسنہ قارشئ زوجیہ شو حقلری ویرمشدر:

(۱) نکاح بالشرط، (۲) حق تحکیم، (۳) حق مهر و نفقہ۔
اولاً—مهر شرط: زوجہ نیک انشای عقدده شرط در میان ایدہ بیلمک مالک اولسیدر۔ قادین بو حقی (۳۸) نجی مادہ لر موجبنجہ ایکی وجہلہ استعمال ایدہ بیلیر۔ (۳۸) نجی مادہ ده عیناً: (اوزرینہ اولنہ مک و اولنڈیکی صورتده کنڈیسی ویا ایکنجی قادین بوش اوللق شرطیلہ بر قادینی تزویج صحیح و شرط معتبردر) دینلیور۔ ثانیاً: انجمنمک قبولنی تکلیف ابتدکی (۳۹) نجی مادہ موجبنجہ بر شرط در میان ایدہ بیلیر کہ اودہ (امر طلاق پندہ اولوب دیلہ دیکی زمان کنڈیغنی تطلیق

مقتدر اولہ مازسکنز۔ باری بولنردن رغبت ایتمککنز قادینہ محبت کاملہ اظهار ایدہ رک دیکرینہ۔ عائله آرہ سندنہ مرأة مطلقہ کبی برافق صورتیلہ۔ جور و ظلم ایتمککنز)۔

محقق شہیر ابن ہمام مرحوم بو ایکی آیت کریمہ حقندہ بیان مطالعہ ایدرکن «فتح القدر» ده دیورکہ «بو آیتلردن استفادہ ایتمککنز معنی شودر: تعدد زوجیہ مساعده عدالتسزلک اندیشہ سی بولنماقلہ مقیددر۔ بواندیشہ بولنڈقہ بردن فضلہ سنک ممنوع اولدیغنی محققدر» ۳۔ (ومن لم یستطع منکم طولا ازینکح المحصنات المؤمنات فما ملکت ایمانکم من فنیاتکم المؤمنات— سزدن بریکزک جرہ اولان بر قادینی نکاح و ازدواجہ حال و ثروتی مساعده اولمازسہ۔ بر طادات مستمرہ اولہرق— مالک اولدیغنی جاریہ مؤمنہ ایلہ اکتفا ایتمسون) کوریلویکہ بو آیت کریمہ ده دکل درت، حتی بر قادینلہ ازدواج سیلہ استطاعتلہ قیید ایدیلہ رک اوکونک عادتہ کورہ جاریہ ایلہ اکتفا ایدلہ سی امر بو یوریلویر۔

نہد زوجیہ مساعده رک حکمت شرعیہ: دین اسلامک بو آیشی اساسندن منع ایتموبده عدالتہ مقارن اوللق اوزرہ مساعده ایتمہ سنہ طبیعی، اجتماعی سبیلر کوستریلہ بیلیر۔ اولاً: ارکاک فطرتہ تعددہ میالدر۔ بو بر حقیقتدر کہ آنی انکار ایتمک یاریادر، یاخود مقتضای طبیعتہ قارشئ مکابره در۔ بالکمز یوکسک برتریہ بومیل فطری بی تعدیل ایدہ بیلیر۔ انسان بوسایده نفسہ حاکم اولہ بیلیر۔ غریبدرکہ بوایشہ اک زیادہ قولاً علیہ دار اولانلر، فعلاً سوزلرینی تکذیب ایدنلردر۔ آشاغیدہ ایضاح ایدیلہ جکی اوزرہ قادین ایسہ خلقہ ضعیفدر، قوتہ ارادیہ سی آزدر۔ بر طرفده ارککده قاهرہ برانجذاب فطری حاکم ایکن، دیکر طرفده قادین روحندہ ضعف ارادہ بولنورکن تعدد زوجیہ اساسندن منع ایتمک یا نسلك ضیاعنی قبول ایتمک و یاخود چو جتک بر عائله اسمی آلہ مامسی خجالتنہ رضا کوسترمک اولورکہ بونک ایکسی ده کرک فرد و کرک جمعیت ایچون مضردر۔ بواجتماعی مضرتلرک ازالہ سی ایسہ تعددہ مساعده ایتمککہ ممکن اولہ بیلیر۔ انسان ایچون احتیاج زمانندہ محتاج اولدیغنی بر شینہ مآذون اوللق ممنوع بولنمقدن التہ دها ایدر۔ دین اسلام بومیل طبیعی بی بو صورتلہ دائرہ مشروعیہ آلمش، نسلی ضیاعدن، خجالتدن مصون قیلمشدر۔

اسباب اجتماعیہ: حرب کبی رجالہ ترتب ایدن وظائف و متاعب نوعیہ نفوس ذکور ی هر دورده آزالتمقدہ در۔ حرب عمومی بی متعاقب بالخاصہ کویلمزده نفوس ذکور اناثہ نسبتلہ اصغری یوزده درده، بشہ تنزل ایتمشدر۔ بونک اوچی، دردی نه اولہ جق؟ بولنرک قوتہ ولادیلری ہدرمی اولہ جق؟ فقیر بر قادینی، اورتاق، شریک مساعی آلمنی زوجہ تکلیف ایدہ جک درجہ ده معیشتک بار تضییق آلتندہ

صنوف و امتیازات جاری اولدینی اعلان بیورلقله برابر کفائت قیمت ویرلمسی مصلحت اجتماعیه به منیدر . نکاحدن مطلوب اولان غایه نك حقیقه تجلیسندن عبارتدر .

فی الحقیقه انسانلک احوال روحیه سی تدقیق ایدیلنجه آ کلاسیلیرکه دیانت و فضیلت ، ثروت و حرقت انسانلر آره سندن مفاخر عالیهدن عد ایدیله گلشدر . بو (ورفنا بعضهم فوق بعض درجات) آیت کریمه سیله تبلیغ بو یوریلان رفت ، دیانت و فضیلت اعتباریه یوجه لک اولدیغندن صلاح حاله ، علم کبی مسالک عالیده کفائت آرانیللمسی صوک درجه لازمدر . مسالک عالیه نك بخش ایتدیکی تربیه فکریه دیگرلرنده بولنه میهنی پک طبیعیدر . ثروت خصوصنده کفائت ایسه : زوجک مهرمجل اعطایه و شان رجاله لایق و زوجنك موقعی اجتماعیه سیله متناسب بر صورتده عائله نك سکنی و نفقه سی تأمین و تدارک مقتدر اولسندن عبارتدر . حرفنده کفائت : زوجک سلوک ایتدیکی تجارت و یا خدمتک زوج و لیلرینک تجارت و خدمتلیله شرحه متقارب بولمیسدر . [ماده : ۴۵]

کوریلدیورکه شریعت اسلامیه نك عقد نکاحده آرادینی کفائت آریستوقراسینک قبول ایتدیکی اشراف و عوام کبی صنوف و امتیازاته مبتنی بر کفائت دکلددر . ده موقراسیک بر طاله تشکیلنه چالیشان شریعت اسلامیه نك بویله بر کفائت تبلیغ و توصیه ایتدیکی پک بعیددر . یالکز یکدیگر بله مصاهرت تأسیس ایدن کیمسه لر آراسنده خصوصات سابقه ده مماثلت و بجانستک لزومی بیان بو یورلمشدر . (اضیق السجون معاشره الاضداد) قول حکیمانیه سی موجبجه تربیه فکریه و مسلیکیه اعتباریه ایکی ضد کیمسه نك بر آرایه کله شی طاله اوجاغنی اک صیقیچی محبسه چویرر . شاعر :

إذا نزل الثقیل بدار قوم - فاللسا کین سوی الرحیل .

« آغیر جانلی بریسی بر طاله اوجاغنه قوندیمی آرتق افراد طاله نك کندی آشیانه لرینی بر اقوب داخیلمقدن باشقه چاره خلاص و نجاتلری قالماز ، سوزیله ینه بو حقیقی ترنم ایتمشدر .

بر کفائت ابتدای عقدده آرانیلیر . کائثانده دائمی جریان هیچ بر نعمت یوقدرکه بعدالمقد آنک زوالنک تأثیر حقوقیسی بولسون . صکره حین عقدده طرفینک حائز اولدقلری تربیه ، تقلبات کونیه ایله غیر قابل زوال بولندیغندن کفائتده مطلوب اولان غایه طاله کماکان دوام ایتمکده بولنیور . [ماده : ۴۶]

فساد و بطوره . — بوفصلده کی (۵۲) نجی ماده اصلیه شرائط اهلیتی حائز اولمیانلرک نکاحلرینک فسادینه دائر اولوب اهلیت ایسه عقل و بلوغ ایله حاصل اولدیغندن و بولنردن برنجیسنه دائر اولان احکام لایحه نك (۴ ، ۵ ، ۶ ، ۷) نجی ماده لرنده کی تفصیله تابع بولندیغندن

ایتمک شرطیه بر قادینی تزویج صحیح و شرط معتبردر (صورتنده کی نکاح بالشرطدر . هر ایکی ماده ده کی شرطلرک اثنای عقدده زوج طرفندن تکلیف و زوج طرفندن قبول ایدلمسی اقتضا ایدر . چونکه حین عقدده زوج هنوز حق طلاق حائز دکلددرکه زوجیه بخش ایده بیلسون . بو ایکی ماده ده (۳۸) نجی ماده نك افاده ایتدیکی حکم تعدد زوجاندن ایدیشه ایدن بر قادینک ایدیشه سی ازاله یه کافی بر شرطدر (۳۹) نجی ماده زائد بر حق بیله عد اولنه بیلیر . یالکز زوجک حق طلاق حائز اولوب بو حقیق کندیسنده بو لئامسنی خوش کورمیه بیلن بر قادینک لدی الايجاب در میان ایده بیله چیکی بر شرط اوله رق تکلیف ایدیلدیور .

ثانیاً — مهر و نفقه و کفایت : قادینک فسح نکاحی طلب ایده بیلمسیدر . قادین اثنای عقدده یوقاریده کی شرطلردن هر هانکی بریسی در میان ایده مامش بولنور و زوجده نفقه ، سکنی ، کسوه ، بیتوت خصوصلرنده عدالت و مساواته رعایتکار دکله (۷۴) نجی ماده یه تذیل ایدلمک اوزره انجمنیز طرفندن تکلیف ایدیلن (اشو مجبوریته عدم رعایت وقوعنده « ۱۳۰ » نجی ماده موجبجه معامله اولنور) فقره سی موجبجه قادین حق خیارینی استعمال ایدرک (۱۳۰) نجی ماده موجبجه حکمه مراجعتله فسح نکاح ایتدیوره بیلیر . حکم حقیقده آشاغیده کی ایضاحات لازمه عرض ایدیله چکدر .

ثالثاً — مهر و نفقه : مهر و نفقه تدابیر مانعه دندر و زوجی تعدد زوجده دن منع ایده چک مهم برواسطه در . بالخاصه بودورده اقتحامی هر ارککک کاری اولمیان وظائف مالییه ایغایه زوجک مجبور اولمسی اک ای برمانمدر . بوسیلله بوطادت شهرلرمنده قالمش دیمکدر .

کفائت

کفائت ، طاله نك تأمین سعادت ایچون صوک درجه اعتنا و اهتمام ایدیله چک بر مسئله بولندیغندن بو خصوصده بعض ایضاحات عرض ایتمک ایستدرز . کفائت : زوجک صلاح و دیاتجه ، روتجه ، سلوک ایتدیکی تجارت و یا خدمتک بخش ایتدیکی شرف و مرتبه زوج طاله سیله متقارب اولسندن عبارتدر . نظر اسلامده انسانلر بر اصلدن متشعب اولوب حقوقاً مساوی بولدقلری حالده آره لرنده غنا و تجارت کبی طاری و صفلرک بخش ایتدیکی مرتبتره قیمت ویرلمسی وهله فریب کوربله بیلیر . (ان اکر مکم عندالله اتقاکم) آیت کریمه سیله و (الناس سواسیه کاستان المشط لافضل لعربی علی عجمی ولا لعجمی علی عربی انما الفضل بالتقوی — انسانلر طراق دیشی کبی حقوقاً مساوات مطلقه یی حائزدرلر . بو خصوصده نه عربک عرب اولمیانه ، نه ده غیر عربک عرب فضل و رجحانی یوقدر . یالکز فرق ، صلاح و دیانت ، علم و فضیلت جهتیدر) صورتنده بر جوق ارشادات نبویه ایله بین البشر

بواطلاعت زوجہ ایچون روظیفہ در. صکره زوج حق ریاقی و زوجہ نک وظیفہ اطاعتی مقابلندہ بالجمله لوازیمیلہ برابر عائله ایچون برمسکن شرعی تدارکنہ و زوجہ بی شان رجاله لایق و قادینک موقع اجتماع سیلہ متناسب بر صورتہ اتفاق والباسہ مجبوردر. حتی قادین صاحب یسار اولقلہ بوجبوریت حقوقیہ مرتفع اولمز. قادین عائله نک متاعب معیشتہ هیچ بروجهله اشتراک ایتمز. بوجہ زوجہ ایچون برحقدر.

ینہ عقد نکاح ایله برابر زوج زوجہ سیلہ حسن معاشرته مجبوردر. (وعاشروهن بالمعروف) «حسن معاشرت» کہ زوجک عائله نک دیگر برکن رکینی بولنان زوجہ یہ قولاً، فعلاً، خلقاً لطف واحسان ایله، نوازش واحترام ایله معاملہ ایتھ سیلہ خلاصہ اولنہ بیلیر. شریکۂ حیاتیہ قارشی بو صورتہ معاملہ زوج ایچون الک متحتم بر مجبوریت شرعیہ در. (واخذن منکم میثاقاً غلیظاً) آیت کریمہ سندہ عقد نکاح ایله برابر قادینک، کندیلرینہ حسن معاملہ ایدلسی خصوصندہ زوجلرندن الک قطعی عهد آلدقلمری بیان بویورلمقددر. وظائف زوجدن الک مهمی و عائله او جاغٹک تمل طاشی حسن معاشرت کیفیتدر. حسن معاشرت تأمین ایدلدکجہ عائله پایدار اوله میور. (۱۳۰) نجی مادہ موجبہ تشکیل ایدیلن عائله مجلسی ایله تامین معاشرت قابل اوله مینجہ عائله نتیجہ بویقیلوب کیدیور.

تایاً — عائله یوواسنی حاضر لایان و متاعب معیشتہ کوکس ویرہ رک عائله نک اتفاقی تأمین ایدن زوجہ قارشی زوجہ نک وظیفہ سی عائله او جاغٹہ ملازمت و کنندی حق شرعیسی اخلال ایتھین امورده زوجہ اطاعتدر [مادہ: ۷۱، ۷۳] بناء علیہ قادینک کندیسی ارککاک ارشاد و حایہ سندن مستغنی عد ایتھ سی و زوجک مأذونیت و موافقی اولیان محللہ کیتھ سی ایجاب ایدر. (فالصالحات قانتات حافظات لاغیب) آیت کریمہ سندہ «الک انی اسلام قادینلری حقوق ازدواجه حرمتکار اولانلر، عفتنی و زوجک اموالی آنک غیبوتندہ محافظه ایدنلردر» بویوریلور. (۷۱) نجی مادہ موجبہ زوج عقدک اجرا قیلدینی محلدن بشقہ بر مملکتہ کیتھ ایسترسہ زوجہ ایچون بر مانع بولمیدینی صورتہ آکا رفاقت ایتھ سی وظیفہ اطاعتک نتیجہ سیدر. یالکز کیدیله جک مملکتک «مدت سفر» دن یقین اولسی شرطدر. قادینک عائله یکنی احضار ایتھ کی خانہ سنک ایشلریله اشتغالی،

چو جغنی امریروب بویومسی، حسن تربیہ لرینہ اعتنا ایتھ سی، چو جقلرینہ تلقینات اخلاقیہ بولمسی قادین ایچون بروظائف اخلاقیہ در. قادینہ اصل شرف و مزیت و یرن شی بو وظائف اخلاقیہ بی ایفایہ مسارعت و مر بوطیتدر. فقط وظائف اخلاقیہ بی ایفا زوجہ نک آرزو و موافقتہ متوقف بولدیغندن بونلردہ قادین ایچون بر مجبوریت حقوقیہ یوقدر. بوسیله عائله سعادتدی دیدیکمز نعمت عظامنک یالکز بویله بر قانون ایله

بورادہ یالکز ایکنجی شرطی حازر اولسانلرک نکاخنہ تعلق ایدن حکم، تصریح ایدیلرک (مجنون و یا مجنونہ، معتوه و یا معتوه کی غیرماقلک بلا ضرورہ نکاحی فاسددر) صورتندہ تحریر اولنوب مستغنی عنہ قالان (۶۶) نجی مادہ طی ایدلدی.

مطلقہ نک انشای عدتندہ — لزوم نفقه، منع ازدواج کی احکامیلہ برابر — حکم نکاح جاری بولدیغندن نکاحده جملمری ممنوع اولان ایکی قادیندن بری کرک تحت نکاح و کرک تحت عدتندہ بولنوب ایکنجینک نکاحی فاسد اولدینی (۵۳) نجی مادہده تصریح ایدلدی.

نظام منصرفوت. — نکاح متعه، ایام معینہ ایچون بدل معین ایله وقوع بولان عقد استمتاعدر کہ ازمنہ جاهلیده جاری اوله کلمش و بعض غیرالزومده مساعدہ ایدلمش ایکن فتح مکہ کونی منع و نسخ ایدلمشدر. ایوم شعیبیر آره سندہ جاری بولنان متعه نکاح اصحاب کرام و ائمه اهل سنت منسوخ اولدیغنه قائل بولندقلرندن (۵۵) نجی مادہ قبول ایدلمشدر. نکاح موقتہ قادینک لفظ نکاح ایله محضر شهودده اجرای عقد ایتلرینہ رغماً نکاحدن مطلوب اولان الک یوکسک غایه لرندن بری تأیید و الی ماشاء الله ادامہ حیات اولدیغندن بوکامنافی بولنان نکاح موقتکده فسادی ضروریدر.

غیر مسلمک مسلمینی تزویجی باطلدر. — لایحده بطلان نکاحہ دائر یالکز حکم مذکور ایفاده ایدن (۵۸) نجی مادہ وارددر. بطلان عقدک مستند الی الی اولان دلیل شرعی (ولانک حوا المشرکین حتی یؤمنوا) قول شریفدر. بو آیت کریمہده یالکز اهل شرکک مسلمینی نکاحی منع ایدلمکده، اهل کتابک نکاحی مسکوت عنہ بولمقدہ ایسهده حکمک سبب و عاتی آیت کریمہ نک آخرندہ (اولئک یدعون الی النار) قول شریفندہ زوجک عائله رئیس اولسی دولایسیله مسلمان قادینی کنندی دین و آیتلرینہ آشدیرمسی کیفیتی اولدینی بیان بویورلمقددر. بو سبب ایسه هر ایکی صنف غیرمسلمده موجود اولدیغندن علی الاطلاق غیرمسلمک بر مسلمینی تزویجی باطلدر. (ولن یجعل الله للکافرین علی المؤمنین سیلاً) آیت کریمہ سندہده غیرمسلملرک، مؤمنلر اوزرندہ ولایت و ریاقی اوله میجنی مؤکداً بیان بویورلمقددر.

زومینک حقوق و وظائفی

نکاحہ دائر تعریفک اوچنچی فقره سنہ و لایحہ نک الک زیادہ شایسته تدقیق بر بحثہ کلش بولنوروز. زوجینک یکدیگری اوزرندہ کی حقوقی و بوحقوقه مقابل وظیفه لرینی تعیین ایدن شریعت اسلامیہ نقطه نظرندن تدقیق ایدلدکده کوریلورکه:

اولا — زوج قوامدر، رئیس عائله در. زوجہ اوزرندہ ولایت ارشاد و حایہ سی وارددر. زوجہ نک کندیسنه اطاعتی حقنه مالکدر.

ایده من . صوکره قادینک غایه خلقی تولیددر . فطرت قادینی بوعلوی
وظیفه به تخصیص ایتشدر . قادین ایچون ملذار مفخرت ایجابات فطرته
متابعیتدر . یوقسه قادینک غایه خلقتدن تباعدی وبلا لزوم ارککک
وظائف خارجیه سنه اشتراکی ، جمعیت ایچون خسته لقدر ، طاله اوجاغنی
سوندرمکدر .

من مهر و نفقه

مهر، منکوحه نیک اک خالص مالیدر . آنک ایچون منکوحه بدل
مهر ایله جهاز پامغه جبر اولنه ماز [ماده : ۸۸] مهر مسانک مقدارنده
زوجین اختلاف ایتدکلرنده فقها من زوجک دکل ، مع الیمین زوجه نیک
سسوزینه اعتبار ایتشدر . [ماده : ۸۶] مهر مثله زوجنک موقع
اجتماعیسنی نظر دفته آیتشدر . [ماده : ۷۹] غریبه و خصوصیه
بولایجه نیک اوجغنی ماده سنده ذکر اولنان « تراخومه » بزده کی مهرک
مراقدیدر . شوفرقله که دین اسلام مهری زوجه ، خرسیتیانلق زوجیه
تحمیل ایتشدر . غریبه ای برزوجه نائل اولق ایچون زواللی قیزمهم
مقدارده پاره تدارک و تقدیمه مجبور اولیور . قیزک ترونی اولدقجه دیگر
فضیلتلری ازدواجه کافی کورولمیور . طاله ترونی اولمان قیزلر تراخومه
تدارکی ایچون اوزون زمان چالیشمه مجبور اولدقلرندن برچوقلرینک
زمان ازدواجی کلوب کچور . تراخومه ولی طرفندن وریلیرسه ولینک
کیرمی نکاحه حق جبری اولیور . تراخومه حقنده خرسیتیانلغک وضع
ایتدیکی احکام غایت شدتیدر . قیزک طاله سی مسکنی اولان خانه لری
تراخومه اولق اوزره زوجه وعد ایدرسه بووعد مجرد بیله قیمت
حقوقه وریلشدر .

نفقه — زوج ایچون اک قطعی بروظیفه وزوجه ایچون ده اکامین
برحقدر . واجب الادا اولان نفقه ده طبیعیدر که اسعارک تغیری ، عسر
ویسر جهتیله احوال زوجک تبدلی نظر دفته آتیر [ماده : ۹۱] زوجنک
غناسی ، زوجک فقر و عجزی ، تغیری ، غیوبتی ، مفقودیتی کی
هیچ برحال ، زوجنک بو حقی اسقاط ایده من . زوج حاضر ایکن
وظیفه اتفاق ایفادن امتناع ایدرسه حاکم برمدت معینه ایچون پشین
ویرلسنی بیله امر ایدر [ماده : ۹۳] زوجک تغیب و غیوبتی کی تحصیل
نفقه یی متعذر قیلان احوال قارشیدنده زوج نامنه استدانه اذن ویرر
وزوجه علی الدرجات اقرباسندن استقرض ایدر . آنلرده ایلریده زوج
مراجعت ایلر . [ماده : ۹۵ ، ۹۶ ، ۹۷] زوج مال براقوب کیتمش
ایسه اخذ و صرفه ده مأذون اولور [ماده : ۹۸] نفقه متراکه وفات
ایله ساقطده اولماز . خلاصه : زوجنک بو حقی یالکز و بالکز برشی
اسقاط ایدر : زوجنک نشوزی [ماده : ۹۹ ، ۱۰۰]

زوجنک بووجهله معیشتی تأمین ایدمکه برابر احوال مذکورده
اوزون مدت مجهول و مشکوک بروضیتده قالمقده زوج ایچون مضر

تأمین ایدیه بیله جکفی کیمسه ادعا ایده من . چوجقلمزه ای برتریه
وعائله نیک وظائف اخلاقیه قسمی لایقیله تعلیم ایتک ایجاب ایدر . شرعیه
ومعارف وکالتلرنده متشکل هیئت علمی لک بو موضوعده یازه جقلمری
قیمتدار اثرلک مشکور نتایج و تأثیراتی کوریله جکنه قانع .

شومعروضات اوزرینه زوجک طاله به ریاستی علی الاطلاق بر ریاست
مستبده اولیوب بلکه ریاست ارشاد وحمایه دن عبارت اولدینی ، زوجنک ده
زوجه اطاعتی بلا قید و شرط بر اطاعت اولیوب بلکه کندی حق
شرعیسنی اخلاص ایمان امورده بر اطاعت اولدینی آکلاشیلیر . بناءً
علیه زوجک عائله نیک وظائف خارجیه سنی ایفا وزوجه سنه حسن معامله به
مسارعت ایتسنه قارشو قادینک عائله نیک وظائف داخلیه سیله اشتغالی ،
زوجن قارشو صداقت و وفا کارلغنی حسن محافظه به حریص و اهتمام کار
بولنسی غایت عالی و الهی بر تقسیم اعمالدر (ولهن مثل الذی علیهن بالمعروف)
آیت کریمه سی بو حقیقی ناطقدر (وللرجال علیهن درجه) قول شریفیه
بیان بیوریلان درجه رجالک رئیس طاله اولمیدر . بونک ایسه بوجه
معروض حدودی معین بولندیغندن حق ریاستک قادینک حربته واستقلال
فکری و حقوقیسنه تأثیری یوقدر . تعریف اولدینی اوزره نکاح بر
معاقده حقوقیه اولدیغندن شریعت اسلامییه بونک زوجینک حقوق
اصلیه لریه تأثیری قبول ایتمش ، بلکه زوجینک کندی مالرنده ایسته .
دکبری کی تصرف لرینی التزام ایله مشدر . (۳۳) نجی ماده اصلیه ده
امور مباحده قادینک زوجن اطاعتی صورت مطلقه ده مذکور اولوب
حالبوکه زوجنک مالنده تصرفی ده عرض اولدینی وجهله امور مباحده دن
بولدیغندن کونک برنده زوجن سنه کندی خانه سنی ویا هر هانکی بر
مالی صامنی امر ایدن برزوجک بو نوع تکالیف مضره سنه ده اطاعتک
لزومی کی بر معنی مفهوم اولمقده در . بونی ازاله ایچون زوجنک اطاعتی ،
کندی حق شرعیسنی اخلاص ایتامسی صورتیه تقبیل ایدلیدی . خلاصه ،
کرک زوجک حق ریاستک و کرک زوجنک وظیفه اطاعتک حدود
شرعیسی بو صورتله تعیین ایدلکده زوجنک ظن اولدینی کی زوجک
خانه سنده بر اسیر دکل ، مطلق بر قوماندان اولدینی و قرارکاهی ده طاله
اوجاغنی بولدینی واضحاً آکلاشیلیر .

زوجک کاسب ، زوجنک ناظم طاله اولسی بر تقسیم طبیعیدرده .
قادینک خلقتنه ، غایه خلقتنه ده غایت مساعددر . چونکه قادین جسماً
ضعیفدر . تشکلات عضویه سی و آنکله متناسب اولان احوال روحیه سی
اعتباریه ارککدن چوق فرقلیدر . حیض ، حمل ، ارضاع کی برطاقم
عوارضک تحت تأثیرنده دائماً ضایعاته معروض قالمقده در . بوسیله قادین
تهیجات عصیه دن سالم دکدر . آنک ایچون قوه حسیه سی واونسبتده
حیا و رقی فضلدر . قوه اراده سی واونسبتده صبر و ثباتی آذرر .
بواضاض عضویه و روحیه دن دولایی متاعب کونه ارکک کی تحمل

بولدیغندن زوجہ نك طلب و مراجعتی او زرينه نفقه تخصیلك تعذرینه استناداً حاكم تفریق ایدہ بیلور . [ماده : ۱۲۵]

مال ترك ایدوب کیتمش ایسه معین زمان انتظاردن سوکره تفریق اولتور . [ماده : ۱۲۶]

بورایه قدر خلاصه ایدیلان احکام قادیانک نفقه خصوصنده تأمین حقوقه هاندردن. زوجین آره سنده لزومی معلوب اولان حسن معاشرت خللدار اولوب نزاع و شقاق ظهورنده ایسه قادیان حق خیار و تحکیمی استعمال ایدرکه (۱۳۰) نجی ماده ده عرض و ایضاح ایدیله جکدر . مابعدی وارد

ساعت اوچه قدر بالوتون شوق و حرارتیه دوام ایددی. دانسدن بورولانلر غلبه لك ایچنده ایلشه جك بربرولامایچه ، بورغونلقلرینی ازاله ایچون - غریب چاره ! - تکرار دانسه مراجعت ایدیورلردی . ساعت اوچده سوپه ایدلدی . فقط برچوق کیمسهلر ، سوپه یه قالمایه رقی اولرینه کیتدیله . ضیاحه قدر بالویه دوام ایدنلردن برقسینی ، کیچه میلوویج اوپره تندن چیققدن صکره پهراپالاسه کلنلر تشکیل ایتکده ایدی . سوپه ایدلد کدن صکره ، دها برمدت رقص ایدلدی ، وساعت بته طوغری ، سالونلر حس ایدیله جك لورجه ده تنه لاشمه باشلادی .

حایة اطفال ملال احمرک باطلوبنده کی بالوسی قدر کوزل اولان دون کیچه کی مسامره یی ، انتظامه یایغه موفق اولدینی ایچون شایان تبریکدر .

* *

وطن غزنی ته سی ده بالو حقیقده شو تفصیلاتی وریور :

« استانبول جمعیت حیاتنده برحادثه : حایة اطفالک سنه لك بالوسی . حایة اطفال جمعی طرفدن بویوک ملت مجلسی رئیس قتی بکک حایه نی ووالی حیدر بکک فخری ریاستی آلتنده جمه ایتسی آکشامی پهراپالاسده ویریلن بالو جمعیت حیاتی نقطه نظرندن موسسك اك مهم حادثه سی عد ایدیله بیلدر . بوبالو هفته لردن بری استانبولک هرکوشه سنده مکالمه موضوعنی تشکیل ایدیوردی . پک چوق خانلر البسه مسئله سی حقیقده ذهنلرینی یورویور ، حاضرلقلرینی جرب اسراری قدر کیزی طوتیوردی . بر چوق ارککلر اسمو کین تدارکی دردینه دوشمشدی . بوکی اکلنجه لرده بیلت صاتمق بر مسئله اولدینی حالده حایة اطفال بالوسی ایچون بیلت تدارک ایتک بویوک بر مسئله تشکیل ایدیوردی . بانق عثمانی ورزی بیکر لیرا ایله بالو حاصلاتنه اشتراک ایتدکری کی دیگر بانقلر و مؤسسه لرده بوکا مائل یاردیملرده بولومشلردی . الدن صایتیلان بیلتلردن باشقه بالو آکشامی کیشه ده بیله پک چوق بیلت صایتلمشدر .

بوتون استانبول ویک اوغلی پهراپالاس سالونلرنده طویلانمی ایچون هادتا بربرلیله سوزلشمشدی . استانبول خلقنک برچوق نوع و صنفلی اوزاده تمیل ایدلمشدی . بالویه کلنلر ایک بیك مقدارنده تخمین ایدیورده بونلرک یاریسنه یاقین برمقداری تورکدی . تورکلر آراسنده ده خانلر اکثریتی تشکیل ایدیوردی و والی بک ، رئیس فخری ضقیله قیسه برمدت کورومش ، سوکره اورته دن غائب اولمشدر . »

وطن ، بالویه اشتراک ایدن ارکک و قادیانلرک البسه لری ونووالترینه دأر اوزون اوزادی یه ایضاحات ویردکدن سوکره دوام ایدیور :

« اولکی آقشامکی بالو جادا کوزل ، زیه و پروسز برا کلنجه حالنده کلش ، یکمشدر . استانبولک هیئت عمومیه سنک برسنه اولنه نسبتله یکپردیکی تحویل عقلره صیغما یه حق بر درجه در . اولکی آقشام بو تحووک همومی بر امتحانی ویرلش ، فقط هیچ بر خصوصده هامیانه بر حال ، طرافته ، تریبه یه مغایر بر حرکت کوروله مشدر . جمعیت حیاتی خصوصنده بلکده استانبول خلقنه یاواش یاواش « یورو ، دیه نلر اولمشدر . فقط خلقی چابوق یورومکلده قالمش ، طیاره سره تله اوچمشدر . تجدد پرورک نامی آلتنده تأسیس ایدیلن قاپاره شرائطنک آرزمانده بر طرف اولماسی و بونک یرینه جدی ، وقور بر جمعیت حیاتی قائم اولماسی شایان ممنونیتدر . بو نوع اکلنجه یی بوکون حوصله لرینه صیغدیرامایانلر هیچ شبهه سز اکثریتی تشکیل ایدر . فقط طائله حالنده بویله برا کلنجه یه لشتراک ایتنه ک آقشامجیلدی عالمرندن ، کاغذخانه و فزار صقالرندن ارکک و قادیانلره هاند طائله بیقیجی ذوق و صفا شکلرندن چوق یوکسک وزیه اولدینی مناقشه نتیجه سنده تسلیمه مجبور قالمایه جقلر پک آزرر .

پک ای بر جازبانده دانس هوالری چالمش ، صباح کون دوغونجه یه قدر

غریب لیرا شی بومی ؟

پکن آقشام بک اوغلنده (پهراپالاس) اوتلنده حایة اطفال جمعی طرفدن بر (بالو) ترتیب اولومش استانبول حیاتنده مهم برحادثه تشکیل ایدن بوبالو حقیقده بعض یومی غزنی لراوزون اوزادی یه تفصیلات و تقدیرانده بولوندیله . آقشام غزنی ته سی « استانبولده حیات : پهراپالاسده دون کیچه کی بالو » سرلوحه سی آلتنده شو یازیله یازیلور :

« شهرنک کبار عائله ، منور صنفنه منسوب ، تورک اجنبی یوزلرجه هائله دون کیچه کی محترم مسامره یه اشتراک ایددی - « پهراپالاس » دون کیچه استانبولک برکوزلک و نفیس تووالک مشهری حالنده ایدی !

« پهراپالاس » اوتلنده ویرلسی مقرر بویوک حایة اطفال بالوسی دون کیچه پک محترم برصورتده اجرا ایدلدی . اوتک آلت قاتنده کی بویوک سالونلر غایت کوزل برصورتده تزیین و تنویر ایدلش ، وقتیه جنرال یووانویه قرارگاه اتخاذ ایدیلن معهور بنانک هر طرفنه بویوک عثمانلی باراقلری تعلیق اولومشدی . ساعت اوندن اعتباراً بالویه مدعو اولان برچوق معروف هائللر ، یوزلرجه خانلر و بککر ، سفارتخانلر ارکانی ، مؤسسات اجنبیه منسه بیی ، شهرنک طانمش برچوق سیالری ، ارککلر سمو کینلرینی و خانلرله ماداملر دون کیچه کی بالو ایچون صورت مخصوصده یایلمش برچوق کوزل توالتلرینی کینمش حالده کلکه باشلادیله . ساعت اوندن اعتباراً پهراپالاسک قبوسنده کی او طومویل قوردونی بویوک جاده نك عظیم برقسینی تمامیه قاپامش ، کیدوب کلک هادتا استانبولک بوتون کزیده و منور صنی ، قادیانی ارککلی ، دون کیچه پهراپالاسده ویریلن کوزل مسامره یه اشتراک ایددی .

بعض خانلرمنک توالتلری شایان دقت دینه جک درجه کوزلدی . تورک ذوقنک بوتون ایجه لکلرینی ارانه ایدن بویاقتلریله ، خانلرمن ، دها وقور بر منظره ارانه ایدیورلردی . تورک عالمی اجتماعی حیاته ومدنیته غیر مستعد انسانلردن مرکب تلقی ایدن اجنبیلر ، دون کیچه پهراپالاسه کلرک ، استانبول کبار صنفنک بوفرصتله هرکسک کوزی اوکنه سریلن ذوق و حسنی حیرتله تماشا ایتدیله . سفارتلر ارکانی ، بانقلر مدیرلری ، معروف انکلز هائللری ، دون کیچه هب اوراده ایدیلر و تورک محیطنک بیلدکری محیط اولمادیغنه البتکه دون بر آرز دها یقین حاصل ایتدیله ...

برچوق خانلرمن ، شایان حیرت درجه کوزل توالتلرینه علاوه ، ینه شایان حیرت دینه بیله جک بر موقیتله رقص ایدیورلردی . رقص ایدنلر میاننده اجنبی رچالندن بعضیلری اولدینی کبی ، سویل قیافتله بالویه کلن رأفت پاشا دخی ، پالخاصه کبار حرکاتیه نظر دقتی جلب ایتکده ایدی .